

2.8.2012

Valtiovarainministeriö

Viite Lausuntopyyntö VM0066:00/2012, 12.7.2012

Hallituksen esitys laeiksi tuloverolain 73§:n, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 55 §:n ja maatilatalouden tuloverolain 10 c §:n muuttamisesta

Pyydettyinä lausuntona Toimihenkilökeskusjärjestö STTK lausuu seuraavaa:

STTK ei pidä valmisteltua esitystä perusteltuna. STTK katsoo, että hallituksen esitys kilometrikorvauksista merkitsisi merkittävää leikkausta nykyisiin kilometrikorvauksiin. Esitettyä muutosta ei tule toteuttaa.

Työn tekemisen kustannuksia ei tule siirtää palkansaajan itsensä maksettavaksi. On syytä korostaa, että pääsääntöisesti tarve käyttää palkansaajan autoa työstä johtuvien tehtävien hoitamiseksi on työnantajan tarve, ei palkansaajan.

Nyt käsillä oleva uudistus voi johtaa ainakin seuraaviin vaikutuksiin: palkansaajien suostuminen omaisuutensa käyttämiseen vähenee, työnantajien kustannukset vastaavasti kasvavat autojen hankkimisen ja ylläpidon takia sekä toisaalta palkan sivukulujen takia, työnantajien hallinnolliset menot kasvavat - etenkin julkisessa hallinnossa, jossa ilmoitusvelvollisuutta ei ole ollut, muutoksen aiheuttamat kompensatiovaatimukset tulevat näkymään työpaikoilla ja työmarkkinoilla.

STTK:n mielestä asiaa tulisi valmistella uudelleen kolmikantaisesti seuraavan vuoden aikana ja mahdollisen uudistuksen voimaantuloa tulisi lykätä vuoteen 2015. Näin esitettyjä muutoksia voidaan harkita uudelleen ja niiden vaikutuksia voidaan selvittää tarkemmin.

Esityksessä ei oteta lainkaan huomioon vaikutuksia työmarkkinoihin, vaikka sillä on laajat työmarkkinavaikutukset. Kilometrikorvauksista on sovittu osana työehtosopimuksia.

Nykymuodossaan esitys merkitsisi käytännössä tulonsiirtoa palkansaajilta työnantajille, koska se vähentäisi työnantajien kustannuksia merkittävästi. Nykykäytäntö on, että kilometrikorvauksina maksetaan pääsääntöisesti verohallituksen hyväksymä verovapaa määrä.

Raamisopimuksen mukaisesti pääosa työ- ja virkaehtosopimuksista on kiinni syksyyn 2013 ja kevääseen 2014 saakka. Sopimukset on tehty nykyisen pit-

2.8.2012

käaikaisen käytännön mukaisesti ja tämän käytännön muuttaminen edellyttäisi uusia neuvotteluja. Näin ollen uudistuksen aikataulun tulisi olla sellainen, että sopimusosapuolet voisivat ottaa asian huomioon.

STTK:n mielestä nykyisiä laskentaperusteita ei tule muuttaa eikä ehdotettua yleistä kilometrikorvauksen leikkausta tule toteuttaa ottamalla huomioon laskennalliset yksityisajot.

Lausunnolla oleva esitys monimutkaistaisi verotusta ja lisäisi palkansaaajien, yritysten ja verohallinnon hallinnollista työtä. Viime vuosien veropolitiikassa on pyritty verotuksen yksinkertaistamiseen ja hallinnollisen taakan vähentämiseen. Vaikutusten arvioinnissa ei ole otettu huomioon uudistuksen tietojärjestelmiin tehtävien muutosten tarvetta, jos työnantajat alkavat maksamaan veronalaisia korvauksia kuten esityksessä on oletettu.

Ehdotetun muutoksen tarvetta on perusteltu valtiontalouden tasapainotustarpeella ja kilometrikorvausjärjestelmään sisältyvän ylikompensaation purkamisella. Esityksen arviot lisäverotuloista joko palkansaaajien tuloverotuksen tai yhteisöverotuottojen kautta ovat erittäin epävarmoja. Ne perustuvat vain oletuksiin eikä niissä oteta huomioon käyttäytymisvaikutuksia.

Kilometrikorvaukset perustuvat laskelmiin. Tämä johtuu tarpeesta yksinkertaistaa menettelyjä hallinnollisesti. Yksittäistapauksissa kilometrikorvaus voi olla joko ylikompensoiva tai alikompensoiva. Esimerkiksi työssään omaa autoaan paljon tarvitsevat ajavat usein turvallisimmilla ja samalla kalliimmilla autoilla kuin laskelman oletuksissa käytetty arvo.

Suomi on pinta-alaltaan suuri maa, jossa etäisyydet ovat pitkiä. Monilla aloilla työskentelee palkansaaajia ja yrittäjiä, jotka joutuvat käyttämään autoa myös huonoissa olosuhteissa esimerkiksi sorateilla ja metsäautoteilla. Näissä tapauksissa auton kuluminen on huomattavasti nopeampaa kuin päällystetyillä teillä ajettaessa. Tämä tulisi ottaa erikseen huomioon asian valmistelussa. Nykyjärjestelmää tulisi uudistaa siten, että sorapintaiset tiet rinnastettaisiin metsäautoteihin korvauksia laskettaessa. Alempiasteisen tiestön kunto on heikentynyt viime vuosina ja näiden väylien kunnossapidon rahoitusta myös leikataan tulevina vuosina.

Toimihenkilökeskusjärjestö STTK

Mikko Mäenpää
puheenjohtaja

Leila Kostainen
pääsihteeri

Lisätietoja:

Yhteiskuntasuhdepäällikkö Jukka Ihanus, jukka.ihanus@sttk.fi,
Ekonomisti Seppo Nevalainen, seppo.nevalainen@sttk.fi